

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

454

Vragen van het lid **Mutluer** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de effectiviteit en handhaafbaarheid van contact- en locatieverboden, met name in digitale context* (ingezonden 1 oktober 2025).

Antwoord van Minister **Van Oosten** (Justitie en Veiligheid) en van Staatssecretaris **Rutte** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 24 november 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 264.

Vraag 1

Bent u bekend met signalen dat slachtoffers, ondanks een opgelegd contact- en locatieverbod als bijzondere voorwaarde of beschermingsmaatregel (artikel 38v Wetboek van Strafrecht), toch digitaal worden belaagd via bijvoorbeeld sociale media dan wel whatsapp?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Beschikt u over cijfers over de mate waarin contact- en locatieverboden digitaal worden overtreden, en welke gevolgen dit heeft voor de veiligheid en gemoedsrust van slachtoffers?

Antwoord 2

Nee, zowel de politie als de reclassering beschikken niet over deze cijfers. De reclassering heeft wel inzicht in het aantal overtredingen van contact- en locatieverboden, maar daarin wordt geen onderscheid gemaakt tussen fysieke en digitale overtredingen. Wij realiseren ons dat als een contact- of locatieverbod wordt overtreden dit ingrijpend kan zijn voor slachtoffers. Het kan invloed hebben op het gevoel van veiligheid en privacy en slachtoffers kunnen zich beperkt voelen in hun vrijheid en veiligheid. Het is van belang om altijd melding te maken bij de politie bij overtreding van het contact- of locatieverbod. Op deze wijze kan worden bezien of en welke verdere maatregelen genomen kunnen worden. De politie heeft bevoegdheden om op te treden.

Vraag 3 en 4

Klopt het dat de politie in dergelijke gevallen vaak geen bevoegdheid heeft om te onderzoeken wie achter een anoniem of vals nummer of social media account zit, ook als het aannemelijk is dat dit nummer dan wel account wordt gebruikt om het contactverbod te omzeilen?

Zo ja, deelt u de mening dat dit de werking en bescherming van contact- en locatieverboden ernstig ondermijnt, omdat digitale communicatie een steeds groter aandeel heeft in belaging en intimidatie? Zo nee, welke bevoegdheid heeft de politie dan wel om dit te onderzoeken?

Antwoord 3 en 4

De opsporingsambtenaar en de officier van justitie hebben bevoegdheden om te onderzoeken wie achter een digitaal account zit. Wanneer de overtreding van het opgelegde verbod tevens een (verdenking van een) nieuw strafbaar feit oplevert – bijvoorbeeld stalking (artikel 285b Wetboek van Strafrecht) – dan kan in voorkomende gevallen een bevel tot verstrekking van gegevens worden gericht aan een aanbieder van een communicatiedienst op grond van artikel 126n (verkeers- en locatiegegevens), artikel 126na, eerste lid (identificerende gegevens) of artikel 126ng (andersoortige gegevens) van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Indien de overtreding van het verbod geen nieuw strafbaar feit oplevert, dan kan artikel 6:3:14, vijfde lid, Sv een grondslag bieden om gegevens op te vragen. Deze bepaling geeft de officier van justitie de bevoegdheid om – indien dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor het toezicht op de naleving van een opgelegd verbod – tot eenieder een vordering te richten om inlichtingen te verstrekken. Indien een slachtoffer bijvoorbeeld wordt benaderd door een digitaal account en er aanwijzingen zijn dat dit account wordt gebruikt door degene aan wie in relatie tot het slachtoffer een contactverbod is opgelegd, dan kan het opvragen van gegevens noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van dat contactverbod.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u het risico op secundaire victimisatie wanneer een slachtoffer keer op keer opnieuw aangifte moet doen, zonder dat duidelijk is of de overtreding van het verbod effectief kan worden onderzocht en gehandhaafd?

Antwoord 5

In geval van een herhaalde overtreding van een locatie- of contactverbod kan na een eerste aangifte bij de politie, worden volstaan met een melding van iedere overtreding. Zoals in het antwoord op vraag 2 is opgemerkt blijft het van belang om steeds melding bij de politie te doen zodat bij voldoende bewijs een nieuw strafrechtelijk onderzoek kan plaatsvinden. Wij beseffen dat dit voor slachtoffers belastend kan zijn. Daarom kunnen slachtoffers die dit wensen gebruik maken van de gratis hulp en ondersteuning door Slachtofferhulp Nederland (SHN). Indien meer gespecialiseerde hulp nodig is, wordt een slachtoffer door SHN doorverwezen naar gespecialiseerde instanties. Ook hebben slachtoffers van stalking recht op een gratis slachtofferadvocaat. Daarnaast kunnen slachtoffers gebruikmaken van het meldpunt Helpwanted van de stichting Offlimits.

Naar aanleiding van aanbevelingen van de Inspectie Justitie en Veiligheid zijn ontwikkelingen op het gebied van beter contact met en ondersteuning voor slachtoffers van (ex-)partnerstalking in gang gezet. Bij de politie wordt ingezet op het goed organiseren van interne casusregie: elk basisteam moet minimaal twee casusregisseurs stalking hebben die bij gemiddelde en hoog risico stalkingscasuïstiek regie voeren. Daarbij hoort ook het zicht houden op overtredingen van (online) locatie- en gebiedsverboden. Ook wordt breder dan alleen bij de politie ingezet op een beter contact met en begeleiding van slachtoffers van (ex-)partnerstalking, omdat dit niet enkel een verantwoordelijkheid van de politie is. Dit gebeurt verder met betrokken organisaties zoals het Openbaar Ministerie, Veilig Thuis en SHN samen met de Ministeries van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid Welzijn en Sport. Bij dit verbetertraject wordt onder meer ook de expertise vanuit de advocatuur benut.

Vraag 6

Welke mogelijkheden bestaan er voor slachtoffers om bij overtreding van een contact- of locatieverbod via digitale kanalen effectieve bescherming af te dwingen?

Antwoord 6

Een contactverbod omvat elke vorm van contact. Dit betekent dat ook digitaal contact niet is toegestaan als een contact- of locatieverbod is opgelegd. Het CJIB zet opgelegde contact- en locatieverboden uit bij de reclassering indien de veroordeelde een enkelband opgelegd heeft gekregen of de politie als er geen enkelband is opgelegd. Bij het overtreden van het contactverbod is het van belang dat het slachtoffer bij de politie melding doet van overtreding van het contact of locatieverbod. Door de politie moet dan worden geconstateerd dat sprake is van een overtreding door de veroordeelde. Daarnaast kan het slachtoffer bij de website en de social media-platforms waar het contact is ontstaan melding maken van de cyberstalker. Het is zaak de stalker overal te blokkeren. Op www.helpwanted.nl/onderwerpen/cyberstalking staan handleidingen per social-mediaplatform. Ook staan op de site van SHN veel tips ter beveiliging en bescherming bij stalking. Het slachtoffer dient zoveel als mogelijk screenshots en bewijs te verzamelen van hoe de cyberstalker te werk gaat. Tevens is op de site van de politie (Brochures over stalking | politie.nl) een brochure beschikbaar wat een slachtoffer bij stalking kan doen en welke online veiligheidsmaatregelen er getroffen kunnen worden. Deze brochure is in diverse talen beschikbaar.

Vraag 7 en 8

Acht u het nodig dat wetgeving of de uitvoering daarvan moet worden aangepast, zodat opsporingsinstanties wanneer er sprake is van een opgelegd verbod door de strafrechter, wel de mogelijkheid krijgen om in dit soort zaken de herkomst van digitale accounts te achterhalen? Zo ja, hoe gaat u hier voor zorgen? Zo nee, waarom niet?

Wat kunnen de politie en het Openbaar Ministerie (OM) nog meer doen om digitale contact- en locatieverboden beter te handhaven? Bent u bereid hierover met de politie en het OM in overleg te treden?

Antwoord 7 en 8

De politie ervaart in de praktijk soms een gebrek aan bevoegdheden of mogelijkheden om te komen tot inzet daarvan, met name als er gebruik wordt gemaakt van anonieme social media-accounts of onbekende telefoonnummers. Het is belangrijk dat opgelegde verboden gehandhaafd worden en dat het daarvoor in voorkomende gevallen van belang kan zijn dat de herkomst van digitale accounts kan worden achterhaald. Daarom zal de Minister van Justitie en Veiligheid de komende periode in afstemming met de betrokken organisaties verkennen of de hiervoor beschreven bevoegdheden daarvoor volstaan of dat aanvullende beleidsmatige of wetgevende maatregelen nodig zijn.

Vraag 9

Welke verantwoordelijkheid hebben de sociale mediaplatforms om dit probleem te adresseren en slachtoffers daadwerkelijk te beschermen? Nemen de social mediaplatforms deze verantwoordelijkheid serieus genoeg? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo nee, hoe gaat u er voor zorgen dat zij die verantwoordelijkheid serieuzer gaan nemen?

Antwoord 9

Sociale mediaplatforms zijn verplicht om te acteren op grond van de Digital Services Act zodra zij weet hebben van cyberstalking. Daarom is het verstandig om naast aangifte bij de politie, die vooral belast is met het optreden na schending van een contactverbod, ook een melding te doen bij de relevante online platformen in geval van cyberstalking. De Autoriteit Consument en Markt is primair verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Digital Services Act in Nederland. De grootste online platformen vallen onder het toezicht van de Europese Commissie. Mogelijke interventies die de platformen kunnen doen zijn het account van het slachtoffer onbereikbaar maken voor de dader of het schorsen van het account van de dader. Het slachtoffer kan zelf een account van een dader

blokkeren zodat berichten van de dader niet meer bij het slachtoffer aan kunnen komen. Daarnaast kan een slachtoffer zijn of haar account afschermen zodat de dader niet via een nieuw account contact kan leggen. Dit kan door het eigen account op «privé» of «alleen voor vrienden/contacten» te zetten.